

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/143/2018
Identifikačné číslo spisu:	1511214365
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2019
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1511214365.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mgr. Z. P., trvale bytom v X., zastúpenej JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom v Rovinke, Úzka 578/4, proti žalovaným 1/ H. P. a 2/ Q. P., obom trvale bytom v X., zastúpeným splnomocnenkyňou JUDr. Dušan Pohovej & partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody 10, za účasti intervenienta na strane žalobkyne Bytového družstva Petržalka, so sídlom v Bratislave, Budatínska 1, zastúpeného advokátom žalobkyne, o vypratanie bytu, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 7C/337/2011, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. novembra 2017 sp.zn. 2Co/251/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) z 31. januára 2013 č.k. 7 C 337/2011-201 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť vypratať trojizbový družstevný byt č. 54 na piatom poschodí bytového domu na W. bez nároku na bytovú náhradu a žalobkyni zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 557,52 € a iných trov konania vo výške 99,50 €, všetko do 3 dní. Rozhodnutie vo veci samej založil na zistení, že nájom bytu žalovanými 1/ a 2/ zanikol výpoveďou zo strany pôvodného žalujúceho (Bytového družstva Petržalka) po tom, ako žalovaní 1/ a 2/ neplatením nájomného a úhrad spojených s užívaním bytu naplnili výpovedný dôvod v zmysle § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.z.“), okrem toho dôvodil tiež ustanoveniami § 710 ods. 1 a 3 a § 126 O.z. a § 46 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O.s.p.“). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 22.

novembra 2017 sp.zn. 2 Co 251/2013 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 až 3 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C.s.p.“) potvrdil ako vecne správny. Uviedol, že súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré v napadnutom rozsudku aj náležite odôvodnil a následne rozhodol i po právnej stránke správne, preto sa s ním v celom rozsahu stotožnil. Dodal, že žalovaní v odvolaní neuvádzali žiadne konkrétne podstatné právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom v danom prípade šlo o doručenie výpovede z nájmu družstevného bytu, t.j. hmotnoprávny úkon, a preto bolo potrebné na jeho doručenie aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 O.z. Pokiaľ žalovaní namietali, že sa v byte v čase doručovania im výpovede nezdržiavali, odvolací súd konštatoval, že všetky relevantné dôkazy preukazujú opak, pričom žalovaní svoje tvrdenia nepreukázali ani na úrovni rozumne prijateľnej pochybnosti. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podali obaja žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktoré odôvodnili ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Uviedli, že odvolací súd, aj súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu vyvodili nesprávne právne závery a nesprávne aplikovali použité právne predpisy, čím sa odchyľili od ustálenej rozhodovacej praxe, ako aj od právneho názoru vysloveného v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp.zn. 3 Cdo 30/2010, vyjadreného spôsobom: „Pokiaľ doručienka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia bola splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou účastníka, ktorému bolo doručované poštou, navrhnuť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručovania nezdržoval z dôvodu, že účastník konania nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je osvedčené.“ Tvrдили, že odvolací súd vyslovil právny názor, že je potrebné zisťovať pravdivosť tvrdenia žalovaného 1/, či sa zdržoval na W., či bol zamestnaný mimo územia Slovenskej republiky, čo vyznelo ako povinnosť preukázať tieto skutočnosti žalovanými a práve v tom vidia absolútny rozpor s právnym názorom najvyššieho súdu. Z týchto dôvodov žiadali dovolaním napádané rozsudky odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

4. Žalobkyňa a intervenient na jej strane prostredníctvom spoločného právneho zástupcu navrhli dovolanie zrejme odmietnuť, poukazujúc na nedostatok konkretizácie rozporu právnych záverov odvolacieho súdu s rozhodnutím uvádzaným v dovolaní, pričom oni tvrdenie dovolateľov, že odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) preniesol dôkaznú povinnosť na žalovaných, zásadne odmietajú.

5. Žalovaní vyjadrením k takémuto vyjadreniu uviedli, že sa s ním nestotožňujú, naďalej zotrvávajú na skutočnostiach uvedených v dovolaní a zotrvali tiež na námietke, že oba nižšie súdy pri svojich rozhodnutiach tiež opomenuli zaužívanú judikáтуру najvyššieho súdu, v zmysle ktorej výpoveď nájmu musí byť doručená obom manželom, inak je irelevantná a nemôže byť podkladom na žalobu o vypratanie (R 54/2006).

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala za účinnosti C.s.p. v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech boli napádané rozhodnutia (oboch nižších súdov) vydané (§ 424 C.s.p.), a to za splnenia podmienky jej právneho zastúpenia i spísania dovolania na to zákonom určenou osobou, teda tzv. advokátskou obchodnou spoločnosťou (§ 429 ods. 1 C.s.p. v spojení s čl. I §§ 12 a 15 zákona č. 586/2003 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnení) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C.s.p.) predovšetkým, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Dospel pritom k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie, prečo bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) uvádza nasledovné:

7. Podľa § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C.s.p.

8. Podľa § 432 C.s.p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (odsek 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (odsek 2).

9. Podľa § 440 C.s.p. dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

10. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 C.s.p. je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia pritom vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte tohto uznesenia odvolacieho súdu len „právna otázka“).

13. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

14. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

15. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

16. V danom prípade dovolatelia v dovolaní uviedli, že odvolací súd sa odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe, ako aj od právneho názoru vysloveného v rozhodnutí najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo/30/2010, týkajúceho sa doručovania písomností v súdnom konaní a priblíženého už vyššie (por. bod 3. zhora).

17. V takomto rozhodnutí (pominúc na tomto mieste fakt, že šlo o rozhodnutie odvolacieho súdu v tej

istej - i tentoraz prejednávanej - veci, teda v spore vedenom proti žalovaným pôvodne ako žalujúcim dnešným intervenientom na strane žalobkyne) dovolací súd priznal úspech dovolaniu podanému voči uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým tento odvolanie žalovaných odmietol ako oneskorene podané (v súvislosti s tým, že žalovaný 1/ argumentoval, že nemal možnosť prevzatia si súdnych zásielok v roku 2007 vrátane v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie z 3. apríla 2007 č.k. 7C 356/06-25, taktiež vyhovujúceho žalobe). Dovolací súd skúmal námietku žalovaných o nespĺnení zákonného predpokladu pre účinnosť náhradného doručenia, ktorým je zdržiavanie sa adresáta v mieste doručenia (§ 47 ods. 2 O.s.p.) a vychádzajúc zo spisu uviedol, že okolnosť, že sa žalovaní v dňoch doručovania im súdnych zásielok skutočne zdržovali v mieste doručovania, doručenky nepotvrďovali (neosvedčovali), pretože žiaden takýto údaj na nich nebol uvedený (neobsahovali predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“). Preto dovolací súd vyslovil, že keďže žalovaní zákonné doručenie im zásielok súdu prvej inštancie namietali, povinnosťou odvolacieho súdu bolo vykonať na zistenie tejto okolnosti šetrenie.

18. Predmetom skúmania pred súdom prvej inštancie a následne aj pred odvolacím súdom v prejednávanej veci však bolo riadne doručenie žalovaným výpovede z nájmu bytu (v roku 2006) za situácie, keď rozhodné ustanovenie § 710 ods. 3 O.z. obsahuje úpravu o primeranom použití procesnoprávných ustanovení o doručovaní (v rozhodnom čase § 46 O.s.p. - v tejto súv. por. obsah poznámky č. 5a v znení O.z. účinnom do 30. júna 2016 vrátane a čl. II bod 7 a čl. CLXXIV zákona č. 125/2016 Z.z.). V priebehu konania bolo sporné (skutkovo), či sa žalovaný 1/ zdržiaval v mieste doručovania, keď dotýčny túto skutočnosť spochybňoval tvrdením, podľa ktorého pracoval v G. a na doručovacej adrese sa zdržoval sporadicky; z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že sa v mieste doručovania v čase doručovania im výpovede z nájmu bytu zdržiavali obaja žalovaní a keďže ich poštový doručovateľ pri doručovaní zásielky nezastihol, uložil ju na pošte, pričom žalovaní si ju bezdôvodne neprevzali, hoci na jej prevzatie reálnu možnosť mali.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie (a následne aj odvolací súd) po zrušení prvého rozsudku súdu v tejto veci odvolacím súdom (uznesením Krajského súdu v Bratislave z 8. júna 2011 sp.zn. 2Co 237/2010) vykonali dostatočné šetrenie, ktorým zistili, že v čase doručovania výpovede z nájmu bytu sa obaja žalovaní zdržovali v mieste doručovania. Tvrdenie dovolateľov o tom, že odvolací súd nerešpektoval rozhodnutie odvolacieho súdu a odklonil sa od neho neobstoí vzhľadom k tomu, že tentoraz ide o posúdenie splnenia podmienok náhradného doručenia v zmysle § 46 ods. 2 O.s.p. a nie § 47 O.s.p. (ako to bolo v konaní sp.zn. 3 Cdo 30/2010), pričom dovolací súd dodáva, že dôvodom pre zrušenie skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo nesprávne právne posúdenie splnenia podmienky náhradného doručenia, ale postup súdu, ktorý trpel procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., keď odvolací súd nevykonal šetrenie na zistenie okolnosti namietanej dovolateľmi, a to, či došlo k zákonnému doručeniu súdnych zásielok.

20. Dovolatelia tak v tomto prípade síce rozhodnutie majúce reprezentovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu označili aj s citovaním jeho právnej vety, obsah dovolania ale nasvedčoval rozdielnosti situácie z prejednávanej veci od tej riešenej v rozhodnutí použitom za základ argumentácie (za ktorého stavu vecí na odklon usúdiť nešlo). Vzhľadom na práve uvedené preto dovolaciemu súdu neostalo iné, než konštatovať, že dovolanie žalovaných proti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. prípustné nie je.

21. Najvyšší súd preto dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. odmietol.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.